

Contractele de garanție financiară în cadrul procedurii insolvenței.

Transpunerea directivei 2002/47/CE a Parlamentului European și a Consiliului în dreptul intern

SCA Stănescu, Miloș, Dumitru & Asociații

Preambul

Directiva 2002/47/CE mentioneaza faptul ca “pentru a consolida certitudinea juridica a contractelor de garantie financiara, statele membre ar trebui sa se asigure ca anumite dispozitii ale legislatiei in domeniul insolventei nu se aplica unor astfel de contracte, in special celor care ar impiedica executarea efectiva a garantiei financiare sau ar genera dubii asupra validitatii tehnicilor curente ...”.

In dreptul intern, aceasta Directiva a fost transpusa prin Ordonanta nr. 9/2004 privind unele contracte de garantie financiara, aprobata prin legea nr. 222/2004

Definitie

Contractul de garantie financiara este un contract cu sau fara transfer de proprietate avand ca obiect garantarea obligatiilor financiare, fie ca acesta are ori nu la baza un contract-cadru sau clause si conditii generale.

Garantia financiara trebuie sa constea in sume de bani si/sau instrumente financiare sau titluri de valoare destinate garantarii unor obligatii financiare.

Domeniu de aplicare (conform OG 9/2004)

Intra sub incidenta acestor dispozitii legale:

- i) contractele de garantie reala mobiliara asupra sumelor de bani disponibile in conturile debitorului sau garantiile asupra instrumentelor financiare;
- ii) cesiunile de creanta cu titlu de garantie reala mobiliara;
- iii) scontarea biletelor la ordin (in limita sumei transferate);
- iv) factoringul (in limita sumei transferabile).

Diferente între norma comunitară și norma internă

Conform Directivei, atât beneficiarul garanției cât și cel care constituie garanția trebuie să aparțină fiecăre uneia dintre următoarele categorii:

- i) o autoritate publică;
- ii) o bancă centrală, Banca Centrală Europeană, Banca de Decontări Internațională;
- iii) o instituție financiară supusă supravegherii prudențiale înscușiv o instituție de credit sau o societate de servicii financiare sau o întreprindere de asigurări sau un organism de plasament colectiv în valori mobiliare;
- iv) o contraparte centrală, un agent de decontare sau o casă de compensare;
- v) o persoană, cu excepția persoanelor fizice, inclusiv o întreprindere sau o asocieră în participare neconstituită ca societate, cu condiția ca cealaltă parte să fie o instituție definită la lit. a)-d).

Prin OG nr. 9/2004 au fost excluse persoanele mentionate la alin. 2 lit. e (acest lucru fiind posibil conform Directivei). In acest fel, domeniul de aplicare al acestei ordonante s-a restrans foarte mult, contractelor de garantie financiara incheiate intre o banca si o societate comerciala nefiindu-le aplicabile aceste norme legale.

Tot conform Directivei intra sub incidenta acestor dispozitii si contractele de garantie asupra partilor sociale sau activelor debitorului, sau cele detinute de debitor la alte societati comerciale dar, acestea au fost excluse din OG nr.9/2004, aceasta posibilitate fiind creata de art.1(4)(b) din Directiva.

Dispozitii derogatorii de la normele cuprinse in legislatia insolventei

- i) deschiderea unei proceduri de reorganizare si faliment (de insolventa, in prezent) fata de obligatul principal sau alt furnizor al garantiei financiare NU suspenda executarea garantiei financiare de catre beneficiarul acesteia, efectuata in una dintre modalitatile prevazute la alin. 1 al art. 6 din OG 9/2004
- ii) contractul de garantie financiara produce efecte in conformitate cu clauzele cuprinse in acesta, indiferent de inceperea sau de continuarea unor masuri de reorganizare sau de lichidare cu privire la furnizorul si/sau beneficiarul garantiei financiare (art. 10 din OG 9/2004);
- iii) nu pot fi declarate nule, anulabile sau lipsite de efecte contractele de garantie financiara numai pe motiv ca acestea au fost incheiate in ziua deschiderii procedurii insolventei impotriva furnizorului garantiei sau in cursul unei perioade de timp determinate, anterioara datei inceperii procedurii de insolventa, perioada stabilita conform dispozitiilor legale care reglementeaza aceste proceduri

Concluzii

În cazul modificării legislației interne în sensul adăugării, alături de persoanele/instituțiile cărora li se aplică deja această ordonanță, și a persoanelor la care se referă art. 1 alin. 2 lit. e din Directivă, sfera de aplicare a acesteia s-ar extinde în mod considerabil.

Astfel, spre exemplu, în cazul unui contract de garanție financiară încheiat între o bancă și o societate comercială împotriva căreia se deschide procedura insolvenței, banca ar putea executa garanția chiar și după deschiderea procedurii insolvenței, ceea ce, în prezent, conform dispozițiilor legale care guvernează insolvența, nu este posibil.